

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTÓ, NÉMETH ALADAR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTI — REDIGÉ PAR BALLAI KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÖNYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

Megkezdjük adóközösségünk XI. évének előkészítését.

FELHIVJUK T. TACTÁRSAINKAT, hogy a jelen közlésünkkel egyidőben címükre megküldött ez évi forgalmi statisztika összeállítására szolgáló nyomtatványunkat pontosan és a valószínűleg megfelelően kitölteni, valamint az új belépési nyilatkozatot sajátkezűleg aláírva, lehetőleg három napon belül nekünk visszaküldeni szíveskedjenek.

Az adatok részletes és pontos feldolgozására kevés idő áll rendelkezésünkre, márpedig elsősorban tagjaink érdeke, hogy ez a munka minél alaposabban és gyorsabban történjék.

A pontos és gyors adatszolgáltatással mindenki a saját érdekeit szolgálja, miért is ismételtlen figyelmükbe ajánljuk főlhívásunkat, hogy

nyomtatványainkat kitöltve és aláírva három napon belül küldjék meg t. Kartársaink!

Budapest 1937. évi november hó 1-én.

BALLAI KÁROLY
titkár.

HOLUB REZSŐ
elnök.

... kávé és természetesen teát
is Meinltől!

Darjeeling Orange Pecco P 20.—
Ceylon Orange Pecca .. P 17.80
India Orange Pecco .... P 16.20
Virágos India Pecco .... P 14.40

POPPER BORPINCÉSZET R. T. BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐB UCCA 8. SZÁM

ALAPITTATOTT: 1869. ÉVBEN.

TELEFON: *1-484-62.

AZ 1922. ÉVI SZÜLŐ- ÉS BORGÁZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYEREMEL KITÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKATI

SZEREZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1937 November 3 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az ipartestületben. Este 7 órákor Jóbarátok vacsorája dr. Goldmann Oszkárnál (VIII, Baross tér 10).	15 Hétfő	Befizetendő az együttesen kezelt adótarozások (házaadó, átlételes kereseti-, jövedelem- és vagyonaadó) egy havi részlete. Addig, amíg a kivetések meg nem történnék, vagy ha a kivetés fellebbezés alatt van, az előző évi kivetés egy havi összege. Befizetendő az átalányozott alkalmazotti kereseti adó egy havi összege.
5 Péntek	Az adóközösség tagjainak adóátalányuk befizetése. Dél előtt 10 órákor a békéltetőbizottság ülése az ipartestületben. Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Zauper Ferencnél (II, Fő ucca 8).	17 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az ipartestületben. Este 7 órákor Jóbarátok vacsorája Jajczay István-nál (VIII, Kerepesi út 1.).
10 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az ipartestületben. Délután 4 órákor az előjáróság rendes havi ülése az ipartestületben. Este 7 órákor Jóbarátok vacsorája Kunhegyi Sándornál (VIII, Losonczy u. 1).	19 Péntek	Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Mayer Pálnál (II, Kapás ucca 36.)
12 Péntek	Dél előtt 10 órákor Gundel János és id. Kommer Foronc emlékéét ápoló asztaltársaság összejövetele Szabó Lajosnál (Debrecen-étterem, VIII, Rákóczi út 88.)	22 Hétfő	Dél előtt 10 órákor a békéltetőbizottság ülése az ipartestületben.

Dreher Baksör

Az évad slágere

BORBABA

alkoholmentes édes must
gróf Hoyos Viktor pincegazdaságából, Mád (Toka)hegyjével borvidék)

Forgalomba hozza:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA R. T. Budapest, IV, Vámház körút 8.

Telefon: 1-833-80.

Magyar Szállodás és Vendéglős

A szociális ügyek.

(i) KÉSZSÉGGEL ELISMERJÜK, hogy a kormányzatnak ma súlyosabbak a feladatai, mint háború előtt voltak, fogósabbak a megoldandó problémái, amelyekre kevesebb alkalmas eszköz áll rendelkezésre most, mint a múltban.

A közállapotok általános dezorganizálódása nálunk, a rend- és fegyelemtartás következtében, nem érezeti különösebben káros hatását. Azonban a termelés és fogyasztás normális viszonya megbomlott s ebben az utolsó két évtized kormányzati szelleme is hibás. A fogyasztórétegek a fizetések redukálásával nem tudják azt a közgazdasági szerepet betölteni, amely a belső termelésben feladatuk. Az államszocializmus gyakorlása fontos és nagy magánjellegű ipari és kereskedelmi tevékenységet foszt meg életlehetőségeitől a közüzemekkel és az újabb és újabb monopóliumokkal. Természfőlösegeink elhelyezése elől zárva vagy alig nyitottak a külső országok kapui és termelőink konzervatívizmusára valli, hogy nem tértek át az ipari növények termesztésére — Wekerle pénzügyminiszter fölkhívta erre figyelmüket — s nem vágták ki azokat a szőlőket, amelyeknek vinkói csak a borítal tisztas nevéért sértik. Mindezek közepette a megrokkant ipar és kereskedelem olyan adónyomás alatt nyög, olyan szociális kötelezettséget visel, amely sok vonatkozásban az adónyomást is felülmulja; olyan közüzemi árpolitikát kell kivédenie és a közszolgáltatások olyan árait kell nyögnie, ami elviselhetetlen. Az állam pénzügyi gazdálkodásában, a nagy fölőlesleg korában, kellő előrelátás hiánya miatt súlyos deficités korszak következett be, amelynek terhét ugyancsak az ipar és kereskedelem viselte és viseli.

Mindezeket összevéve, ezek a tények az ipari és kereskedelmi vállalkozások nagyobb részének gyűmölcsozását nem biztosítják, nem is biztosíthatják. Már pedig a tőkés gazdálkodásban a biztos polgári hasznót ki kell termelni. Az üzlet nem lehet altruista vállalkozás.

Ilyen gazdasági előfeltételek mellett a kereskedelem és iparügyi minisztérium tevékenységének főtengele a szociális célok megvalósítása. Minthogy ennek nincsen meg az általános gazdasági előfeltétele, sorrendszerűen tevékenység ez, amely inkább

kárt, mint hasznót eredményezhet. Az alig javuló gazdasági élet első éveiben nem szabad és nem lehet ezen célok megvalósítását erőltetni. A gazdasági javulás jobbára egyoldalú és sok olyan foglalkozási ág van, amelyek még stagnálnak. De különben is abból, hogy a gazdasági élet kissé „megjavult”, a gyakorlatban ez nem jelent különösebb, lényegbe vágó javulást. Ez utolsó két év megmozdulásának eredményeit ne az előzőkkel, a már gyökeréig leromlott évekkal vessék egybe, hanem legalább a tíz év előttivel, majd megállapíthatják, hogy attól az esztendő-től, amely maga is válságos volt, milyen mélyen alatta van a „feljavult gazdasági” élet! Vidéken lévén, nincsenek kezem ügyében az ezeket bizonyító hivatalos adatok, azért ezt csak azzal akarom szemléltetni, hogy pl. a vendéglősipar forgalmának néhány százalékos javulása mit és mennyit jelent akkor, ha a tíz év előtti forgalmához hasonlítjuk a följavult évet. Az 1927 évi forgalomnak a mult évben $\frac{1}{5}$ -ét érték el vendéglőink. Mi az, ha 5—6%-kal az előző évvel szemben javul, de a már rossz 1927. év bevételeitől 80%-kal kevesebb a multévi forgalom?

Mindnyájan meg vagyunk győződve, hogy a multnak mulasztásait vegre is pótolni kell és a dolgozók-ról legalább is annyira kell gondoskodni, hogy tisztas emberi léte biztosíthatassék. Azonban pl. vendéglőseink nagy része — ezt tapasztalatból tudjuk — ha beteg, kuruzslással gyógyítja magát, mert míg súlyos pénzeket fizet alkalmazottainak betegség, baleset és öregségi biztosítására, addig magára és családjára sem orvosra, sem patikára nincs pénze. Megdöbentő volna az a szomorú statisztika, amely azt mutatná meg, hogy a pénztelenség miatt hány vendéglős gyermek iskoláztatása maradt abbal! Tudjuk jól, vannak iparunkban bajok, ezekben a legnagyobb mulasztást éppen alkalmazottaink követkék el, akik tétlenül szemlélték, hogy a jogosulatlan vendéglősipart úzók, a kontárok, mint sorvasztják el üzleteinket és ezzel hogy lett mind kevesebb az ó munkahelyük. Mert azzal elvélve tisztában kell lenni, hogy az idegenforgalom hozamát, amelyet egyébként is olyan bőkezűen állapítanak meg, nem lehet az egész ipar javára írni, csak arra a néhány par excellence idegenforgalmat lebonyolító üzletre. Azok ezért a többletért viszont súlyos áldozatokat hoznak, egyrészt propa-

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: KLABER MIKSA

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 2-696-98.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.

TELEFON: 1-142-62.

gandaköltségben, másrészt, hogy valóban „vendég”-nek tekintik az idegent. A magyar idegen ellátása még nincsen üzleti alapon megszervezve, még ma is főleggel a propaganda. Nemzetünk sajátosságainak megismertetése és terjesztése, barátok szerzése — a jobb jövő előkészítése.

Mindezekből az következik, hogy a kormányzat óvatosan kezelje a vendéglátóipart, mert azt háztartási jellegénél fogva nem lehet egyenlősíteni a kézműparral és megtehető alap nélkül ne rakjon olyan újabb szociális terheket rá, amely alatt összeroppan. Szép az elmélet, hódolunk mi is neki, de minthogy a túrelmes papírra írt egyszerűnek látszó rendelkezések nekünk kell végrehajtani, mi másképpen kényszerülünk megéltetni ezeket a megvalósítandó elméleteket. Hogy valaki ellenmondással vádoljon, hogy cikkem elején a fizetésnek redukcióját mint a gazdasági helyzetet rontó tényét említettem meg s e cikkemből azt olvashatják ki, hogy az alkalmazottak helyzetének javítása ellen szövelők föl, fölémlítem, hogy tíz évvel ezelőtől Boon berlini közgazdasági író Európa talpraállítást bérkérdésnek tekintette. Nagyobb bér, nagyobb fogyasztást jelent. Ez igaz, de ezt a kört előbb az állam kezdje meg, adja vissza tisztviselőinek és alkalmazottainak legalább az 1931. év előtti fizetését, akkor ez belekerülven a gazdasági vérkeringésbe, módhoz fog az ipar és kereskedelem jutni, hogy nagyobb bért adjon. Másként, gazdasági előfeltételek hiány ol mértékben gyöngítik meg az ipart — ez a jobbik eset —, hogy ezen feladatának nem tud eleget tenni és megsínylik az üzletromlást az alkalmazottak, vagy a kényszerű erőltetésben tönkre megy az ipar, súlyos kárra az idegentforgalomnak. Az idegentforgalom alapja a jó közlekedési politika, olcsó tarifa és a jó vendéglátásra alkalmas és főlkészült vendéglátóipar.

Fontos közérdekek fűződnek ahhoz, hogy a szociális rendelkezések óvatosan és bolcs mérséklettel hajtsassanak végre iparunkban.

A frankfurti 7. nemzetközi szakácsművészeti kiállítás.

A FRANKFURTI 7. NEMZETKÖZI SZAKÁCSMŰVÉSZETI kiállítás október 9-én nyílt meg és 20-án zárult. A kiállításon a rendező németeken kívül nyolc állam: az Amerikai Egyesült Államok, Ausztria, Csehszlovákia, Franciaország, Magyarország, Olaszország, Svájc és Svédország legkiválóbb reprezentánsai vettek részt. A kiállítás díszelnökei között volt Marencich Ottó, ipartestületünk alelnöke, a Szállodások Nemzetközi Egyesületének elnöke is; Magyarország gondatjele Károly vezetésével Heinrich Antal, a Magyar Szakácsok Körének alelnöke, továbbá Hermann Vilmos, Parák János, Posztobányi István és Szabó-Ványi Lajos képviselték.

A német alapossággal és rendszerességgel megszervezett kiállítás mind nagyszabású méreteit, mind erkölcsi és anyagi sikerét tekintve, felülmúlta a múltban rendezett hasonló jellegű kiállításokat. A kiállítás felület 36 000 m² volt; a 15 kilométeres kiállítási fronton 548 kiállító bocsátotta szakácsművészeti alkotásait a szakértő zsűri és a nagyközönség ítéltele alá,

FELLNER BÉLA f. ü. v.

Élső belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket követelő iroda

BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

csaknem kétszerannyi, mint az 1934. évi kiállításon. Noha a beléptetői a mai gazdasági viszonyok között nem éppen jelentéktelen összeg: nétköznep 1.50, vasárnapi pedig 1 márká volt, a kiállítás látogatóinak napi átlagos létszáma 30.000-re tehető, míg a vasárnapi közönség ezt a számot lényegesen túlnaladta.

Annak ellenére, hogy a kiállítás túlnyomó része hideg tállakkal szerepelt és így naponként váltakozva többször hideg táj került bemutatásra, megállapítható, miszerint a kiállítás, annak látványos és versenyszerű részében egyaránt, a meleg konyha jutott nagyobb jelentőséghez. Nemcsak a közönséget, hanem a zsűrit is sokkal inkább a melegkonyha produktumai foglalkoztatták, mint a hideg tállak. Fő oka ennek, hogy a hidegkonyha új irányja, mely a tállaloknak csak az ízben összeillő és mindenekelőtt kizárólag a megéhető anyagok használatát engedélyez, mely továbbá lehetőleg egyszerű vonalakra törekszik, a hideg tállak kiállítását a régi idők konyhájához viszonyítva, kissé egyhangúvá teszi. Ezt az új irányt a kiállítás szakácsművészeti vezetője, Leitiz Gusztáv, a következőképpen magyarázza: „Mi szakácsok sem építészek, sem festők, sem szobrászok nem vagyunk. Engedjük át a festést a festőnek, a faragást a szobrásznak és az építkezést az építésznek. Mi szakácsok törekedünk arra, hogy tervezőképességünk a józú összedíszítésben, technikai készségünk az ételek elkészítésében, forma- és színérzékünk pedig éhető dolgoknak tetszetős és szép tállalásában élje ki magát.” Ezen álláspont, melyet a kiállítás zsűrije is magévá tett, természetesen csökkenti a látványok változatosságát és a laikus közönségnek nem nyújt annyit, mint régebben. Annál nagyobb fejtörést okoz azonban a kiállított szakácsoknak, akiknek most már sokkal korlátozottabb téren kell újszerűt nyújtaniok.

Igy tehát, mint már tavaly Berlinben, úgy ezúttal is főként a melegkonyha vonzotta az érdeklődőket. Két impozáns méretű, nagyszerűen felszerelt pavilonban 4—4 külföldi ország és 4—4 német vidék konyhája: okt. 9—15-ig a magyar, olasz, osztrák és svájci, ezt követőleg pedig az amerikai, cseh, francia és svéd konyha termékei kerültek bemutatásra. A kilencedik konyha a halkonyha volt, míg a tizedikben a diétás konyha mesterei mutatták be művészetüket. A múltban már annyi kimagasló eredményt elért magyar szakácsművész kiállítást látogató hatalmas tömegek, hanem az elsőrangú szakemberekből álló zsűri részéről is a leg-

STREITZER GYULA vas, réz, acéltörő és sodronyágybetételező, Speciális autogénehesztő, tűzhelyek, kályhák, záruk, redőnyök készítése és szakszerű javítása. Vendéghagyat csak la kivételben, kimondottan új anyagokból
Budapest, VII, Dob ucca 45. Tel.: 143-152.

Steiner és Szimper

BUDAPEST, IX, ÜLLŐI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MÁZOLOK, DISZ- ÉS TEMPLOMFESTŐK

AGRÁR BORKERESKEDELMI K. F. T. BUDAFOK

Petőfi-út 24-26-28.
Telefon: 2-698-02.

nagyobb elismerés, sőt elragadtatás kifejezései hangzottak el. Különösen a sajátosan magyaros jellegű ételek: elsősorban a gulyás, azután a paprikás halak, káposztás húsok és a magyaros tészták (rétések, rakottpalacsinta, vargabéles stb.) voltak rendkívül népszerűek, de nagy keletje volt a második nap „egyáltalán-ételem versenyén” bemutatott halaszikcsának és káposztás lüripörköltnek is. Szemléletlenül mutatják a magyar konyha sikerét a következő számadatok: az első 6 napon kiállító 10 konyha összesen 25.946 márká forgalmat ért el, amiből 5550 márká, vagyis 21,5% a magyar konyhára esett. Az egyes konyhákra eső átlagos napi forgalom az első 6 napon 432 márkát tett ki, ezzel szemben a magyar konyha átlagos napi forgalma 925 márká volt. Figyelembe kell vennünk emellett, hogy szakácsaink, akik a megnyitást megelőző éjszakán a hideg tálak összeállításán dolgoztak, emiatt az első napon csak délután állították üzembe a melegkonyhát, míg a második nap anyagi eredményeit az egytél-verseny alacsony egységárral befolyásolták kedvezőtlenül. A legnagyobb forgalmat október 13-án érték el a magyar szakácsok, amikor

45 adag palóclevest	á M 1.—
18 adag kocsonyázott pontyot	á M 1.40
642 adag gulyást	á M 1.40
72 adag burgitai sertésbordát	á M 1.80
41 adag borjúkötlettel Gundel-módra	á M 2.20
127 adag almásréteget	á M —.60

adtak el és így összesen 1266 márká bevételük volt.

A magyar konyha egyébként mintegy 50%-kal többet forgalmazott, mint a külföldiek között a forgalom sorrendjében utána következő olasz konyha és körülbelül ugyanannyit, mint a vele együtt szereplő többi külföldi konyhák együttvéve.

Jellemző a magyar konyha egészen kivételes népszerűségére, hogy a Szállodások Nemzetközi Egyesülete végrehajtóbizottságának a kiállítás tartama alatt Marencich Ottó elnökségével megtartott ülésen a résztvevő szállodai szakemberek a legnagyobb melegséggel elevezték fel — főként a magyar konyhaművészettel kapcsolatos — budapesti élményeiket. A wiesbadeni „Fekete bakhoz” címzett szállóban október 13-án rendezett szállodás-szövetségi díszebéd étrendje az összes kiküldöttek közül kiemelve, külön feltüntette a két magyar delegátust, Marencich Ottó és Gundel Károly megjelenését. A kiállítás egy Lacroix nevű német résztvevője „Melonen a la Gundel!” nevet adott dinnyeformában készített, zöld és piros paprikával díszített szarvasgombás libamárpástétom-művének.

A magyar szakácsművészet kiemelkedő teljesítményének fokozott értéket ad az a körülmény is, hogy az összes elkészített ételeket, az egy paprika kivételével, németországi nyersanyagokból (még a tészta-tak is az ottani úgynevezett típus-lisztből) állították elő.

A közönség és a sajtó egyöntetű sajnálkozással

vette tudomásul a magyar konyha október 15-én bekövetkezett leváltását. A magyar kolónia a búcsúztatás alkalmával alig győzte fogadni a szíves szereznekívánatokat. A frankfurti főpolgármester, Krebs dr. államanácsos, aki egyike volt a magyar szakácsművészet leglelkesebb frankfurti hódolóinak, kifejezett ígéretet tett, hogy mihamarább felkeresi Budapestet.

A zsűri döntésének eredményeiről hivatalos értesítés még nem érkezett, de a kiállítás folyamán szerzett tapasztalatok, a minden oldalról elhangzott elismerő nyilatkozatok alapján nem lehet kétséges, hogy szakácsmestereink ezúttal is kiemelkedő eredményt értek el és minden tekintetben fokozták a magyar vendéglátóiparral szemben külföldi részről megnyilvánuló megbecsülést és tiszteletet. A szakácsverseny eredményeit, a díjazások és kitüntetések adatait legközelebbi számunkban részletesen ismertetni fogjuk. Addig is megállapíthatjuk, hogy a magyar szakácsművészet Frankfurtban nem csupán a maga külön területén ért el maradandó értékű sikert, hanem egyben minden hivatalos nyomtatványánál, prospektusánál hatásohaszn. közvetlenül célravezető propagandamunkát végzett a magyar idegenforgalom érdekében is.

BÉLICZAY MÉZESKALÁCS JÓ, EGÉSZÉSES, TÁPLÁLÓ

Abrosz és vászonárak GYÁRI LERAKATA
BLAU JENŐ
BUDAPEST, GR. TISZA ISTVÁN U. 11. TEL: 180-643

Kívánatra utazómat úgy helyben, mint vidékre vételkenyer nélkül elküldöm.

Krayer E. és Tsa
LAKK ÉS FÉSTEK — V. VÁCI ÚT 34.

M A C H
V Á L L A L A T
óránként 1.— P
Telefon: 132-799

TAXIGÉPIRÓ

Légoltalom a szállodákban.

A LÉGOLTALMAT már gyakorlatban láttuk a minap. Ezen fontos és el nem hanyagolható ügyet ipartestületünkben annak egyik kiváló specialista, Székely Ádám székfőosztáros mernök ismertette egy előadás keretében. Tudvalevo, hogy a szállodákban légoltalmi tervet kell készíteni és a hatósághoz beadni. Ezen terv elkészítésének a megkönnyébitésére szolgált előadás.

Székely Ádám mernöknek a tervezet készítésével szemben tíz pontba összefoglalva közléseit az alábbiakban közöljük:

Az első kérdés az alkalmazottak felmentési kérdése.

Ez a kérdés még teljesen tisztázva nincsen. A légoltalmi törvény 14—60 éves korig mindenkit kötelez; általában mindenkit fel lehet használni. A nők sokszor nagyobb bátorságot tanúsítanak, mint sok férfi. Ugyanezt tapasztaljuk a testi hibával rendelkező egyénekknél is.

Az osztagokat lehetőleg olyanokból kell kiképezni, akik háború alatt is itthon maradtak. A mentőosztagot tehet teljes egészében nőkből összeállítani, de felhasználhatók a 14—18 év közti boyok is.

Székely főmérnök azután sorra vette a 10 fejezetet, amelyet a légoltalmi tervnek tartalmaznia kell.

1. Az üzem légoltalmi vezetése és szervezete.

Itt kérem az üzem nevét és általános címét megjelölni. Az üzem rövid ismertetésére vonatkozólag csak annyit, hogy hány szobából áll és hogy hány szállodai vendégnek tudnak helyet biztosítani. Fel kell sorolni a szállodának a légoltalmi vezetőségét: ki a parancsnok, ki az előadó, annak címét, állását és a légoltalmi tantolyamot, amelyet végzett. Felsorolandó a légoltalmi tervben, hogy a tisztviselők közül hányan vannak légoltalomra beosztva. Ezt a felsorolást számszerűen kérem. Fel kell tüntetni azt is, hogy a személyzet közül hány van éjjeli és hány nappali szolgálatra beosztva. (Éjjel kevesebb személyzetet számítunk, mint nappal.)

Az üzem légoltalmi szervezete: ezeknek megismerését, kimutatását külön gyűjtöm, ezáltal kapjuk a legjobb áttekintést. A rajzra feltüntetendő, hogy hol fog a légoltalmi parancsnok helyet foglalni az esetleges riadó esetén és hogy hol fog tartózkodni a passzív rész. Fel kell tüntetni, hogy az épületben milyen helyeken van távbeszélő. Ha minden szoba el van látva távbeszélővel, felesleges külön-külön mind egyiket feltüntetni a rajzban, elég ha ez a körülmény a tervben meg van említve.

2. Az üzem riasztása.

ra vonatkozólag az a kérdésem: van-e a szállodának vészriasztó berendezése. Ebből a célból be kell szerelni vagy egy szirénát, vagy egy vészcsengőt. Inkább ajánlanám a szirénát. Az a fontos, hogy a riasztásról mindenki mindenhol tudomást vegyen. A szállóvendégnek a riasztó szirénára fel kell ébrednie. A riasztó központot úgy kell elhelyezni, hogy ezt a szirénát

csak a parancsnok nyomhatja meg. A portásnak viszont legyen meg az a lehetősége, hogy a parancsnokot értesítse.

3. Elsötétítő szolgálat.

Egy légi támadás alkalmával az ellenség annál könnyebb helyzetben van, minél jobban ki van világítva a város. Háború esetén a közület a várost teljesen elsötétíti és beáll egy csökken világítás. Egy nagyon erősen lefojtott fény lesz, aminek az a célja, hogy az ellenség ne lássa már messziről az irányt a

SUHAJDA csemege-különlegességek

Jobb vendéglőben és étteremben nélkülözhetetlenek

Schillinger Anna GÖZMOSÓGYÁR RT.

Budapest, VI, Vörösmarty uca 47/b. Telefon: 121-385.

HEIM LAJOS

speciális péksütemények készítője
VI, SZONDY UCCA 96. TEL.: 1-152-41

Elismerten a legjobb

FIUMEI kávé, tea

FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG
Központ: V, Gresham-palota, Telefon: 185-939

Töltőtollszaküzlet

KORDA, Régi posta ucca 12. szám. Telefon: 18-70-79.

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes
zárt palackokban

Kőbányai
Polgári Sörgőzde
gyártmánya

Kohn Mór

f. ü. v. közvetíti az összes vendéglői és szállodai személyzetet. — Megbízható felirókat és konyhai személyzetet. — Budapest, VIII., Káóczi út 47. sz. — Telefon: 1-339-21.

Pincért csak a Genflektől (Telefon: 1-393-62) és a Nemzeti Munkaközponttól (Telefon: 1-327-89) rendeljünk!

város felé. A várost a háború egész tartama alatt fogjuk ilyen fényvel ellátni.

Az október havi próbán láthattuk, hogy a város egészen sötét volt és a gyakorlat tartama alatt semmiféle épületből semmiféle fénynek kiáradni nem szabad. Egy esslingeni redőny rendszerint megfelel, de nem szabad rajta hasadéknak lennie. A háború alatt a szobákból fényt látni nem szabad. Ez úgy érhető el, hogy egy feketé röllöt szerelünk fel, vagy hogy be- ragasztjuk az ablaktáblát foketopapírral. A szobában levő lámpákat el kell takarni. Ilyen esetben, ha ezeket a szobában levő lámpákat eltakarhatjuk, az esslingeni redőny is megfelel. Én a legjobbnak tartanám a nagy középlámpából a nagykörtéket kicsavarni. Háborúban nem szabad kényelmi szempontokat figyelembe venni. Ha valaki írni vagy olvasni akar, használja a beernyőzött íróasztali vagy éjjeliszekrény-lámpát.

Azonban a teljes elsötétítés alatt is figyelemmel kell lenni arra, hogy fény azért a szállodában mindig legyen. Ez szükséges azért, hogy amikor a riasztójel elhangzik, a szállóvendégek az óvóhelyekre tudjanak menni. Ez úgy oldható meg, hogy az egész szállodában lenne egy szükség-világítási hálózat, amely a folyosóarkonknál elhelyezett lámpákkal gyújtja meg. Ez a drágább megoldás, de mindenesetre a tökéletesebb. Ha ez azonban nem lehetséges, meg lehet szervezni egy külön osztagot, amely riadó esetén végigfut a folyosón és 1 perc alatt elhelyezi a szükségvilágítást képező lámpákat.

4. A tűzvédelem.

Erre vonatkozólag a következőket kell feltüntetni: Építészeti vonatkozások: Hány lépcsőháza van az épületnek. Meg kell említeni azt is, hogy milyen a padlástérnek a kialakítása. Homok és egyéb tűzoltóknak a padlásra vitele nem jelent olyan nagy kiadást. Faépületek impregnálni kell. Impregnáló anyag még hivatalosan nincsen elfogadva, de a közeljövőben már lesz.

5. Az üzemfolytonosság biztosítása.

Itt szállodát érdeklő rész nagyon kevés van. Javaslom, hogy a szállodák szerezenek be egy saját áramfejlesztőtelepet. Tudjuk, hogy egy légítámasz a legnagyobb zavarkeltés, melyet főleg azáltal ér el az ellenség, hogy a közüzemeket támadja meg.

6. Légvédelmi riadó jelére végrehajtandó intézkedések.

El lehet képzelni a káoszt, amit egy riasztás kivált. A személyzetbe be kell rogzítani, mit kell tennie riasztás esetén. Egy olyan szállodánál, ahol a szállóvendégek teljesen tanácstalanok, azonban a személyzet be volt tanítva, az eredmény nagy kielégítő. A háború egész ideje alatt csökkentett világítás van a város egész területén. Nem kötelező, hogy valaki lemenjen az óvóhelyre, de a szállodák bizonyos fokig felelősek a vendégeikért.

7. Az óvóhelyek.

Erre vonatkozólag a szállodának nem kell egyelőre mást feltüntetni, minthogy hol lesznek az óvóhelyek elhelyezve. Azok pontos rajzát csak a terv

elfogadása után kell beadni. Most nincs másra szükségünk, minthogy vörösen jelöljük azokat a helyeket, ahová az óvóhelyeket elrendezni képzeljük. Ideális ha lenne, ha az összes szállodai személyzetet és a vendégeket elhelyezhetnénk benne. Óvóhelynek kijelölhető a szeszepince, bútorpince stb., ha 24 óra alatt kiüríthető.

8. Az egyéni gázvédelem.

Hogyha nem lehet mindenkit az óvóhelyeken elhelyezni, akkor egyéni biztosításukat kell oly módon eszközölni, hogy gázálarccal szereljük föl az óvóhelyre nem jutó személyeket. Lehet, hogy ki fog jönni egy hatósági rendelkezés arra, hogy minden szállodai szobában egy gázálarcot tartassanak. Ez az egyéni védelmi gázálarc 6 pengő. Van 20 pengős is, de ez nem jelenti azt, hogy az olcsóbb kevésbé tökéletes, csak az élettartama rövidebb.

9. Az üzemi légvédelmi osztagok szervezése.

A tűzoltók és mentők is tartanak tanfolyamokat. Az egyhetes tanfolyamok részvételi díja 7—8 pengő. Azt kell itt megemlítenem, hogy nem kell az egész személyzetet ide kivezényelni. Elegendő, ha csak a parancsnok és helyettese végzik el a tanfolyamot, a többieknek ők adják tovább a tanulatokat. Az ideális természetesen az lenne, ha minden ember végrehetne tanfolyamot. A romeltakarító és a tűzoltóosztagot közösen is lehet megszervezni.

Kurcz Lipót utóda Vándor Pál

Vésnöki intézet, címke-üzem, dombornyomda
BUDAPEST, VIII, JÓZSEF KORÚT 9. TELEFON: 1—361—18.

Használt National-pénztárak

garanciával, a berlini National-gyár volt műszerésznél.

Vétel, eladás, javítás, karbantartás.

KISS ÉS SÁNDORI, VII, Nyár ucca 25. Telefon: 149-852.

Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

CALDERONI ÉS TÁRSA látszereszek

BUDAPEST, V, VÖRÖSMARTY TÉP 1. SZÁM. (Haas-palota)

Telefon: 18-11-48. Alapítva: 1819

Szemlévegek, színházi látszeresek a legfinomabb kivitelben
Hőmérők, barometerek, időjelző házikók stb. Fényképes-
szeti készülékek és felszerelések nagy választékban.

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király ucca 26. Telefonok
1-140-44, 1-184-6

Ajánlja kiváló minőségű márkás
falborlat palackozva és hordótételben

10. Egyéb különleges intézkedések.

Egy bizonyos fokig az összes alkalmazottak kiképződött: milyen magatartást kell legítimádás esetén tanúsítaniuk és hogy hol, mit kell cselekedniük. Olyan esetben, hogyha a szálloda mellett egy másik szálloda is van, ott bizonyos fokig lehet az osztagokat közösen kiképezni és az összműködést biztosítani, úgy, hogyha pl. egyik szálloda éj és a másik nem, akkor ez az utóbbi az előbbi védelmére siet.

✱

Németh Aladár alelnök az előadás után kijelentette, hogy a szállodák eddig is arra törekedtek, hogy függetlenítsék magukat a közüzemekről. Ez azonban a szállodáknál mindig nehézségekbe ütközött. A gyakorlatban a berendezés rendszerint akkor mondja fel a szolgálatot, amikor erre a legnagyobb szükség van. Csak az a gépjármű lehet jó, amely folyton üzemben van. Hangsúlyozta továbbá, hogy kivánatos lenne, ha a főváros példaképekné mutatná be a légóttalmat. Erre a célra nagyon alkalmas lenne a Szent Gellért Szálló.

Székelő Adam főmérnök válaszában megmondta, hogy a szállodák közül idáig ketten adták be a légóttalmi terveket, melyek közül egyik a Szent Gellért Szálló volt. Ez is bizonyítja, hogy a főváros elől van.

A nagy utazási irodák nemzetközi kongresszusa.

A FIAV XIX. KONGRESSZUSÁT a jövő októberben Budapesten tartja. Célserűnek tartom ismertetni, mi a „FIAV” és miről tanácskozik. Genfben, hogy látta vendégül a kongresszus tagjait Svájc, hogy a magyar szakközönség informálva legyen, milyen nagy gazdasági érdek fűződik ahhoz, ha a világ legnagyobb utazási irodáinak vezetői Magyarországra jönnek, hogy azian tettekkel legyenek szószólói a magyar idegenforgalomnak.

Svájc idegenforgalmának irányítói tudatában vannak annak, hogy milyen fontos idegenforgalmi jelentősége van a nagy utazási irodák vezetőinek Svájcban való megjelenésének. Azért oly körültekintően, a nemzetközi szervezettel svájci tagozatainak hathatós közreműködésével szervezték meg az egyhetes programot, mely mintaképe lehet a jövő évi magyarországi látogatásnak.

A FIAV a Párisban székelő „Federation Internationale des Agences de Voyages”, a nagy utazási irodák nemzetközi szervezete, míg az AGOT minden ország hivatalos menetjegyjárádóját egyesíti. Legalább ötvenzöt fennállás a külföldi viszonylatokban való működés stb. az előfeltétele, hogy egy utazási iroda a szervezetbe felvételessék. Magyarországból csak a „Via” utazási iroda, s a „Hungarian Tours” tagjai a nemzetközi szervezetnek, amely az AGOT-tal szoros összeköttetést tart fenn. A kongresszuson csak meghívottak vehettek részt.

A FIAV nemzetközi kongresszusát Genfben a népszövetségi palota legfőbb szervezeti terében Svájc szövetségi elnöke nyitotta meg. Délután a vasúti, tengeri, valamint légi utazás egyes megkönnyítési módjairól tárgyalták. Délután a hoteli kérdéseket vitálták meg, míg a díszvacsorát a svájci idegenforgalmi hivatal adta. Másnap az egyes országok ipar- és kereskedelmi formái, az ez ügyben hozott törvényeket, az idegenvezetői képesítási ügyeit tárgyalták. Délután az új népszövetségi palotát mutatták be, míg este a Hotel Burgeban volt a FIAV nagy banketteje s utána a svájci szállótulajdonosok

Rácz Zsiga

CIGÁNYPRIMÁS — SZALON ÉS JAZZ — ZENEKARI KARMESTER
MŰVESZÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST, VI, VÖRÖSMARTY UCCA 62

a vendégek tiszteletére rendezett bája volt svájci népviseletek bemutatásával.

A harmadik nap programja a lausannei kirándulás volt, délben a város adott nagy ebédet, majd a svájci szállodai viszonyok ismertetése után Montreauxba rándultak ki a kongresszus tagjai.

A díszvacsora a Chillon kastélyban volt, gyertyafény mellett. E kastély volt bőlcsője az olasz savoyai királyi háznak.

A negyedik napon a különvonat a Simplonon át Locarnoba vitte a társaságot, ahol a városi tanács adott bankettet. A délután Luganóban töltötték, ahol a svájci vásárt nézték meg és a vásár által adott díszvacsora után a tessini népzenei produkció és a svájci népviselet bemutatását élvezték.

Az ötödik nap Szentgotthárdon át Luzernbe vitte a különvonat a társaságot. A városi tanács nagy ebéde után a különvonat Bernbe ment, ahol a város adott bankettet.

A hatodik nap berni városnézéssel kezdődött, hogy aztán a közügyök hátralevő ügyeit megbeszélje. Itt határozta el, hogy a XIX. kongresszust Budapesten tartják meg.

Természetesen mindenütt a városok idegenforgalmi hivatalai borítékokban a város ismertető füzetét nyújtották át a kongresszistáknak és a banketteiken a város képeslevegőlapját bélyeggel ellátva kapták helyeiken. A szervezés pártalan és egyedülálló volt. Minden meghívott a svájci vasutatól I. osztályú szabadjegyet kapott. Külön szervezet gondoskodott a kongresszus 220 résztvevőjének podgyászárol. A svájci postai igazgatóság a feladott táviratok árából a kongresszuson résztvevők részére 50% engedményt adott. Minden város és nagyszálló szép helyszínelőzést ajánlottak lepte meg a résztvevőket, egyszerűen mindent elkövettek, hogy a svájci napokat emlékeztessék tegyék és így őrsi idegenforgalmi propagandát csináljanak a nagyközönség utazási irányítónál. Meggyőződésem: eredményesen.

A 220 résztvevő között Afrika, Észak- és Dél-Amerika nagy utazási irodáinak vezetőin kívül Anglia, Franciaország, Olaszország, Belgium, Hollandia, a Skandináv államok, Német- és Lengyelország, a Balkán államok s természetesen Svájcban kívül még a hadakozó Spanyolország is elküldte nagy utazási irodáinak képviselőit. De a legtöbb állam elküldte idegenforgalmi hivatali vezetőit, így többek között Onorevole Bonomi az olasz, báró Krayenhoff a holland, Minach a török, Le Deleuge a fran-

Éttermi és kávéházi

berendezési és felszerelési tárgyak jutányos árban eladó
BUDAPEST, VI, PODMANICZY UCCA 19. II. EMELET 16.

NAGY ÉS EICHNER R. T.

Szállalmi, kolbászárú, hűskenyervek és finom felvágottak gyára.
BUDAPEST, VI, PAULAY EDE UCCA 1. SZ. TELEFON: 12-48-36.

ELADÓ

a Balaton legjobb helyén vendéglő, étterem, befogadóképessége kb. 400 személy és 10 szobás penzió. Cím: Hozbor József, Siófok.

SCHILLINGER MIKSA

hűskülönlegességek

Előkelő szállodák, vendéglők
szállítója

BUDAPEST,
VII., Király-u. 15. Tel.: 1-428-66.

cia stb. idegenforgalmi hivatal vezetői, Onorevole Pinchetti az olasz, Seiler a svájci, Towle az angol stb. szállodások egyesületeinek elnökei, továbbá az összes nagy vasút- és repülővállalatok megbízottai is ott voltak.

A kongresszus és a kiállítások a legnagyobb baráti összetartás jegyében folyt le. Junot, a Federatio tőltikára, az angol Poison elnök, valamint Le Coultre a svájci Federatio elnöke nagyszerűen szervezték meg a nemzetközi kongresszust.

Kíváncsok, hogy a jövő ősszel Budapesten megtartandó kongresszus ugyanilyen baráti hangulatban történjék, ami a hagyományos magyar vendégszeretet révén biztosan meg lesz: bizonyára gondoskodik róla majd az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal nagyszerű vezetősége meg az egyes városok idegenforgalmi szervei. Hiszen teljes év van az előkészületekre és jól meg lehet szervezni nemcsak a pesti időzést, de a Lilla-füred, Hortobágy, Debrecen, Szeged, Bugac meg a Balaton bemutatását.

Azért írtam le oly részletesen a svájci kongresszust, hogy a magyar vendégszeretet legalább ezt nyújtsa az ideérkező FIAV-tagoknak, mert nagyszerű befektetés, hogy azok a magyar főváros és vidék látványaitól, a barátságos vendégszeretettől el legyenek ragadtatva és itt is az legyen a jelszó: „Utazásunk Magyarországba”. A nagy utazási irodák vezetői irányítják az idegenforgalmat, ők írják ki programjaikban az utazásokat és mert biztos vagyok benne, hogy nálunk jól fogják magukat érezni, igen nagy idegenforgalmi eredményeket látok a jövő évi budapesti FIAV kongresszus által.

Dr. Strauss Jenőné.

Kapható:

BERKOVITS
papírárugyár
kávéházi, éttermi
és cukrászati
kellékek
BUDAPEST,
VII., SIP UCCA 4.
Telefon: 142-531.

DEKA
TÖLFÖGYÁJO KÜLÖNLÉGBÉG
DEKA

Etam kft **fehérenmű és hárisonya**

Váci ucca 8 — Petőfi Sándor ucca 8 — Lipót körút 24

Mecseki Gyógyítóka

A legjobb ízű magyar aperitif likőr.

Pécs város különlegessége.

Budapesti vezérképviselő, telefon: 12-23-36.

Kitűnő a **Dreher keksz** és a **Dreher csokoládé!**

Nyugdíjgyesületi ügyben Bolgár titkárral értekezni lehet naponta 1—2 óra között.

A tanoncok iskolai előképzettsége.

AZ IPARÚGYI MINISZTERIUM a kereskedelemügyi minisztériummal egyetértően a tanoncok iskolai előképzettsége vonatkozó rendelkezések helyes értelmezésére a minap kibocsátott 41.854/1936. II. lp. M. sz. rendeletben a következő magyarázatot bocsátotta ki:

Azokban az iparokban, amelyekben az iparügyi, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter magasabbfokú iskolai előképzéssel nem írt elő,

tanoncul csak oly egyén alkalmazható, aki legalább az elemi iskola hatodik osztályát sikerrel elvégezte.

Alkalmazható tehát az is, aki valamely középiskola vagy polgári iskola második osztályát sikerrel elvégezte.

Azt azonban, aki az elemi iskola hatodik osztályát sem végezte el, hanem ennél kevesebb iskolai végzettsége van (pl. csak az elemi iskola 4. vagy 5. osztályát végezte el), vagy pedig egyáltalában nincs iskolai képzettsége, tanoncul alkalmazni csak abban az esetben lehet, ha erre az iparhatóság (az ipartestület) engedélyt ad.

Az iparhatóság (az ipartestület) az engedélyt — az 1922.XII. tc. 84. §-ának 2. bekezdése értelmében — csak méltánylást érdemlő rendkívüli esetekben adhatja meg. Olyan méltánylást érdemlő rendkívüli eset pl. az, ha a tanoncul szerződni kívánó egyént nem lehet okolni amiatt, hogy az előírt követelménynek (legalább az elemi iskola 6. osztályának elvégzése) megfelelni nem tud. Az engedély megadásának azonban nem feltétele az, hogy a tanonc az elemi népiskola ötödik osztályát elvégezte legyen. Olyan magyarázatra semmi alap sincs.

A tanoncszerződésekhöz orvosi bizonyítványok kiállításakor felvett jegyzőkönyvek illetékmentesek.

A pénzügyminiszter 131.985/1937. szám alatt elrendelte, hogy a tanoncszerződésekhöz szükséges hatósági orvosi bizonyítványok kiállításakor a hatósági orvosok által készített jegyzőkönyvek, az illeték díjijegyzék 52. tételének A. 1. és C. b) pontjai alapján járó és az 5.100/1931. M. E. számú rendelet 53. §-ának (1) és (2) bekezdésében szabályozott mértékű beadványi, illetőleg jegyzőkönyvi illetékek alól mentesek (L. 1927.V. tc. 29. és 37. §.)

A szikvizügyek elsőfokú iparhatósága.

AZ IPARÜGYI MINISZTER az 1930.XVII. tc. 55. § (3) bekezdése alapján hozzájárult ahhoz, hogy Budapest polgármestere a főváros egész területére a szikvizkészítő iparügyeket a többi kerületi előbíráj kizárásával a VI. ker. előbíráj kizárólagos illetékességi körébe utalja. (33.798/1937. lp. M.)

A régi cégérlámpástól a mai fényreklámig.

Írta: **Bevilaqua Borsody Béla dr.**

A RÉGI VENDEGFOGADÓI CÉGER, vagyis Zeiger, azaz mutató valójában útmutató volt az irni-olvasni nem tudás régi időkben, amikor az utas, a kocsis nem az utcák betűs leírásán, hanem a messze látszó, színes cégerek után igazodott. A Kék Oroszlán és a Vörös Ókór messze elismert. Este a lámpás alakú üveg-lámpák falaira festett cégércimer hívogatta az utast, a vendéget. Lobogó fagygyertya-fény volt a fényreklám őse. A régi vendégladókából a szabad tűz-hegy fénye lobogott ki az éjszakába, mint ezt az angol Johnson Addiston, avagy a régi pest-budai és vidéki vendégladók örökbiáj költészestnek mestere, Krúdy Gyula írta meg.

A régi cégerek rajzos, alakos regényessége egy nemzedékkel ezelőtt haldokolni kezdett. Ma az új regényesség újjá szüli azokat. Ujra ott van az új Budapest új vendéglői fölött az Arany Kerék, a Mókus, az Arany Ókór, a Béka, az Arany Kakas és új színen mosolyog a Zöld-Hordó, a Török Bátya, a Balta. A Régi-posta ucca egy merészen új házán megjelent a Régi Postaköcs.

De a fény is új szerephez jutott és pedig nemcsak az izzogáz, a Neongáz betűiben, hanem a vendégladók kivilágításában is. A minap próbálták ki a Gellért Szálló kupolájának kivilágítását. Szerencsés ötlet volt, mert valóban festői, egyszerű és mégis stílusos fényhatást adott a kupola üvegoltozatából előszűrődő fény. A kupola üveglemezeit olyanok voltak mint egy óriási csiszolt kristálygömb briliánsának facettái. És messze látszik és a bagdadi kupolákra emlékeztető Hajderabad vagy Kairó keletességét, mindenestre Buda keletességét megcsillantó kupolatornyok csakugyan varázsosan szépek.

Ime, a Vendégladó, a Hotel a saját maga fényeivel kellett önmagát. A fény nem egy szál fagygyertya által pislog, nem is Neongáz rikolt az éjszakába lila, zöld, kék és sárga fényével, hanem artisztikus fényhatás cselszki mindezt.

A gondolat jó és követésreméltó, mert világvárosi is, szép is, üzletszerű is. Különben bevált a kisebb épületeknél is, így a Hági söröző házán is, mely e szempontból úttörő volt.

Az életkorok — és évás.

EGY ADIRONDACKI SZALLODABAN — New-York állam északi erdős hegyesében — elmés verset látlunk, amely szabad fordításban a következőképpen hangzik:

„Ló, tehén és ókór életkora 30 év
Pohár bort tisztán pohárom ittak még.
Juh, kecske és ürü húsz éves lesz
Nem ismerik a konyakot, a dancsing szeszt.
Csak víz, tej és kenyér mellett
A macska életkora 10 év lett.
A madarakkal öt évvel vezetnek.
Soha egy csópp sört nem élveznek.
Legyeknek rövid napot adtak,
Győzelmiüköz kottelt sosem kaptak.

De az embernek rummal fölötté pohár mellett
70 életévet engedtek.”

(Ford. Fr. Mária.)

A bécsi és az osztrák augusztus havi idegenforgalom.

A legújabbban közzétett hivatalos statisztikai kimutatások szerint az augusztus havi idegenjelentések száma Bécsben 59.827 volt, 1681-gyel (2.8%-kal) több mint 1936 augusztusában. A külföldi vendégek száma az elmúlt augusztus 49.639-ről 52.186-ra, vagyis 5.1%-kal (2547) emelkedett, míg a beltőliről érkezettek száma 8507-ről 7641-re, tehát 10%-kal (866) csökkent. A legnagyobb emelkedés az angol, az amerikai, a francia, a német és lengyel vendégek számánál mutatkozott.

(A fővárosi statisztikai hivatal összeállításai szerint ugyanezen időszakban az idegenjelentések száma Budapesten 38.805-öt tett ki, 2582-vel, vagyis 7.1%-kal többet, mint 1936 augusztusában (36.225). A külföldi vendégek száma a múlt augusztus 21.683-ról 28.068-ra, tehát 1885-tel (7.2%), a Csonka-Magyarországról érkezettek száma 7034-ről 7653-ra (619, vagyis 88%), a megszállott országokról érkezettek száma 3006-ről 3084-re (78, vagyis 2.6%) emelkedett.)

A hazamosabbi idők szállodákban töltő idegenek száma az elmúlt esztendő azonos időszakához képest 969 (2.7%) emelkedést mutat: 35.997-ről 36.966-ra növekedett; míg az egy éjszakát szállodában töltő vendégek számánál 1406 az emelkedés, vagyis 9%-os. (1936 augusztus: 15.645, 1937 augusztus: 17.051.) A penzió-vendégek száma 1553-ról 2024-re (471, vagyis 30%) és a magánlakásokon megszállt vendégek száma 3859-ről 4651-re (792, azaz 20%) emelkedett.

Az új rádiók

több állomást vesznek (New-Yorkot, Tókiót, Brazíliát is!)
— és a hangjuk is sokkal szebb. — Szívesen bemutatja:

CHMURA

BUDAPEST, IV, FERENCIEK TERE 2. (Csere, részletre is.)

Mátyás Király Üdülő, Svábhegy

Budapest, Mátyás király út 7. Telefon: 165-362 és nyáron 165-361.
Klimatikus szubalpin gyógyhely, egész éven át nyitva. Négyezer méter magasan a tenger színe felett, Budapest legszebb pontján terül el. 1000 négyzetméter parkban fekszik, de bővelkedik napos helyekkel. Minden szoba erkélyes, körponti fűtés, a fürdőszobákban vízkáruk is végezhetők. Hideg-meleget folyó víz. Magyar, francia és diétás konyha. Elsőrendű, bőséges ellátás, kívánatra szakcsér hűzőkora. 7, 10, 14 napos pauszálók. Állandó orvosi felügyelet. Elő- és utószőzében már 8.— pengőttől, főszezonban (június hó 15-től augusztus 31-ig) 10.— pengőttől.

Borközraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10—12.

Budafok

Telefon: A. 2-698-01.

Az idegenforgalmi helyzet kedvező alakulását mutatják az osztrák fürdőhelyekről érkezett jelentések is. Az osztrák fürdőhelyek és gyógyfürdők szövetségének Bad Hall-ban megtartott 19. közgyűlésén az 1937. évi nyári idényéről egyebek között a következő adatokat ismertették:

Viláchban a külföldi vendégforgalom az elmúlt évhez viszonyítva mintegy 40%-kal, a vendégek átlagos tartózkodási időtartama 11,3%-kal emelkedett. Július és augusztus hónapban a szállodai szobák átlagosan 77%-ban foglaltak voltak.

Veldenben augusztus végéig 10.947 vendég összesen 116.000 éjszakát töltött, ami a múlt évhez képest 5%-os emelkedést jelent.

Ischben az elmúlt nyári idényhez viszonyítva 2%-os emelkedés mutatkozik.

Ausseeben az összeforgalom emelkedése 4,8%, a külföldi vendégek száma azonban sokkal jelentékenyebb mértékben: 32%-kal gyarapodott.

Baden bei Wienben az elmúlt esztendői 37.116 fürdővendéggel szemben idén 32.951 vendég tartózkodott. Az emelkedés az összes forgalomban 3%, a külföldi vendégek számánál 7%. Az osztrák fürdőhelyek vendéglátóipari köréi remélik, hogy ezen kedvező eredmények az utóidény folyamán sem fognak hátrányosan módosulni.

Búzavirágakció.

A MAGYAR ANYÁK NEMZETVÉDŐ BIZOTTSÁGÁNAK elnöksége, a Kamarával együttesen október hó 20-án tartotta ezévi működéséről beszámolóját sok előkelőség és az ipari, valamint a kereskedelmi érdekképviseletek előtt. Imrédy Béláné védnök bevezető szavai után jelentették az elmúlt év munkájának eredményét, hangsúlyozva, hogy a befolyí 56.000 pengő összeget csaknem teljes egészében a többgyermekes magyar anyák megsegítésére fordították. Ezután a jelen volt egyesületek és szövetségek kiküldöttjei tettek ígéretet arról, hogy a jövőben a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottságát még nagyobb anyagi és erkölcsi támogatásban fogják részesíteni. A Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottságának eredményesebb működésével kapcsolatos nemcsak cél érdekében felmerült az a terv is, mely szerint a búzavirágakció mellett a nagyobb vendéglátóipari üzemek vezetőit felkéri arra, hogy a főpincéreket lássák el a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága által kibocsá-

landó számolóblokkokkal, amellyel a vendégeknek 10 fillért számolnak föl a magyar anyák javára. A 100 lapos blokkok 10 pengő értékben lesz megváltható és így az étterem nem is lennének megterhelve, viszont a közönség a nemes célra a 10 fillért bizonyosan megfizetné.

Vendéglátóipari kongresszus Párisban.

PÁRISBAN A FRANCIA SZÁLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK és itálai-kereskedők szövetsége október hó 13-án tartotta meg nagyszerű kongresszusát, amelyen Franciaország összes vidékének képviselőitében 1300 kiküldött, valamint Belgium és Svájc küldöttségei vettek részt.

A tanácskozások során nagyjelentőségű probléma került megbeszélésre: egyebek közül a közlekedési-mérséklés, a kollektív szerződés, a kiskereskedelmi hitelek, továbbá a szerzői jog védelmének kérdései.

A szövetség szállodai szakosztálya külön ülést is tartott, amelyen különösen a központi idegenforgalmi tanács elnökének a jövő évben megvalósítandó idegenforgalmi feladatok ismertető nagyszabású előadása keltett élénk tetszést.

A kongresszus tagjainak egy része részt vett a másnap, október 14-én rendezett nemzetközi fürdő- és éghajlatügyi tanácskozásokon is, melyeken a francia közegészségügyi miniszter is megjelent és nagy érdeklődéssel hallgatta végig az előadó szakemberek magasszínvonalú fejtegetéseit.

Az osztrák vendéglátóipar köréből.

AZ OSZTRÁK VENDEGLÁTÓIPAR és az idegenforgalmi helyzetével igen behatárolt foglalkozott az osztrák vendéglősök és korszároosk szövetségének október hó 7-i bécsi gyűlése, ahol a megjelent kiküldöttek elsősorban a rendkívül éles olasz és svájci idegenforgalmi verseny következtében időszzerűvé vált árpolitikai problémákkal, továbbá a szükségesnek mutatózó üzemi beruházások kérdésével foglalkoztak. Egyes idegenforgalmi jellegű üzemekben ugyanis sürgős átalakításokra van szükség, hogy így a turistaforgalmi szempontból kifogástalan teljesíthetőség feltételei maradéktalanul biztosítható legyenek. Ebben a tekintetben feltétlenül számít az osztrák vendéglátóipar a kormányzat megértő támogatására, mert hiszen a válságokban keletkezett adósságok és a túlzottan magas adóterhek mellett számos üzem nem képes a maga erejéből a szükséges befektetéseket eszközözni.

Állást foglalt a gyűlés a borralvól-megváltás kérdésében is, ismételtlen leszögezve az osztrák vendéglősök és korszároosk-ár változatlan álláspontját, mely szerint a jelenlegi gazdasági helyzet az egyesek által javasolt változtatásra, a borralvól-rendszer megszüntetésére egyáltalában nem alkalmas.

Október 8-án az osztrák kereskedelemügyi minisztériumban voltak fontos tanácskozások — a szállodás és vendéglős testületek képviselőinek bevonásával — a szállodai árak egyetemes szabályozására vonatkozólag. A cél az, hogy az osztrák szálló-könyv — német, olasz és svájci mintára — a jövőben nem csupán, mint eddig, a legalacsonyabb szállodai árakat tartalmazza, hanem bizonyos kiegészítések útján a szállodai árakról, minden mellékszolgáltatás betudásával, világos és egyértelmű tájékoztatást nyújtson. A tervezet szerint a szobaárakban ezentúl a fűtés és világítás díja is bebefoglalatik, míg a borra-

Fekete Sas szálloda

berendezéssel együtt kiadó,
esetleg előnyös feltételek mellett eladó

GROSZ BERNÁT, Székesfehérvár,
Nagy Sándor uca 7. szám.

Freissler liftek tökéletesek!

való-pótlékkal a cipő és ruhatisztítás díjazása is kiegyenlített nyer. Szabályozás alá kerül a gyógydíj (Kurtaxe) kérdése is, melyet egyes idegenforgalmi helyeken végleg meg fogunk szüntetni. Pontosban meg fogjuk állapítani az új szálló-könyvben, a feli- és egész penzió fogalmát is és állandó árakat állapítanak meg az eddig idényenként különböző egyes étkezésekre (reggeli, ebéd- és vacsora-ménu) vonatkozólag is.

Az osztrák kereskedelemügyi miniszter a közeljövőben rendelettel fogja szabályozni a „szálló” megjelölés védelmét is; a „szálló” elnevezés használatának jogát bizonyos, a szálló-átdi üzemezetéssel, a szobaszámmal és a berendezéssel kapcsolatos feltételekhez kötik. A vonatkozó rendelet csak 1938 augusztus hó 1-én fog életbe lépni, míláltal egyes fejlesztésre szoruló üzemeknek módjában lesz a szálló-átdi megjelölés használatának jogához szükséges átalakításokat és kiegészítéseket végrehajtani.

A német szállodásipar időszerű kérdései.

A NÉMET BIRODALMI SZÁLLODÁIPARI szakcsoport október hó 14-én Düsseldorfban tartotta meg öszi nagygyűlést, melyen az érdekelte szálló-átdi és idegenforgalmi szakembereken kívül a szakminisztériumok kiküldöttel, valamint az illetékes hatóságok képviselői is részt vettek.

A gyűlésen a német szálló-átdi legjelentősebb időszerű kérdéseit beható megvitatás alá kerültek. A birodalmi gazdasági minisztérium képviselőiben dr. Wienbeck miniszteri tanácsos részletes tájékoztatást adott a minisztérium fellegadásáról és elgondoltságairól több fontos szálló-átdi probléma tekintetében. A szálló-átdi üzemek jelzalog-terheinek csökkentésére, illetőleg rendezésére vonatkozólag a hivatalos fellegás a gazda-átdiok védelméhez hasonló szabályozást nem tartja célravezetőnek, de a minisztérium egyes válságba jutott szálló-átdi üzemeknek hitelezőikkel való tárgyalásai során mindenkor hajlandó közvetíteni és a kielégítő megoldás létrejöttét előmozdítani. Életképtelen, agyonátdiódott üzemeket elhibázott dolog volna — a bajba-átdi jutott életképes üzemek nyilvánvaló rovására — támogatásban részesíteni.

Figyelemreméltó nyilatkozatot tett a minisztérium képviselője a magánszoba-berbeadás szabályozására vonatkozó és már előkészítés alatt álló törvényjavaslattól is, melynek egyik főfeladata lesz éles határvonalat vonni az ipari üzem és a családi gazdaság között, különös tekintettel azonban az idegenek tartózkodási időtartamára, valamint a helyi viszonyokra is. Kámatatott egyben arra is, hogy meg kell teremteni a megfelelő átmenetet az egyéni és a tomegszállásolás között, mely utóbbi a német belső idegenforgalom hatalmas megerősödése következtében a szálló-átdi egyik igen jelentős feladatává vált.

Nagyon érdekes megállapításokra jutott egy másik előadó, Brenner baden-badeni szálló-átdi, gyakorlati példákkal mutatva ki a szálló-átdi gazdálkodás és üzemelszámolás egysége-sítésének szükségességét. A gyűlés résztvevőinek egyhangú helyeslése közben hangsúlyozta továbbá, hogy okvetlenül elvi-selhető viszonyokat kell létrehozni a szálló-átdi üzemek forgalma, jelzalog-tartóztatásai és köztérhei között. Az átdi megállapításánál nem csupán a vagyonértéket, hanem az üzleti forgalmat is tekintetbe kellene venni, mert az átdiztatás csak így felelhet meg a tényleges gazdasági és pénzügyi helyzetnek.

Ehhez a véleményhez csatlakozott a szakcsoport vezetője, Gabler Frigyes heidelbergi szálló-átdi is, aki zárbeszédében kiemelte az onsegély fontosságát, követelte a magánszoba-berbeadás jelenlegi visszátságainak megszüntetését, valamint a külföldi vendégforgalom valutáris feltételeinek az eddigigél hatékonyabb biztosítását.

Az idegenforgalom Svájc külkereskedelmi mérlegében.

AZ 1930. ÉVBEN BEKÖVETKEZETT és esztendőnkön át tartó világgazdasági válság kevés álamot sujtott oly nagy mértékben, mint az elsősorban idegenforgalmára és kivitteli iparára támaszkodó Svájcot. A svájci export az 1929. évi 2 milliárd svájci frank összegről 1932-ben, tehát három év fellegása alatt 800 millióra zuhanat vissza, vagyis pontosan 60%-kal csökkent. Még erősebb csapást szenvedett az ország idegenforgalmi ipára. A szálló-átdi ágyak átlagos foglaltsági arányszáma 1929 július végén 80, — 1930-ban 72, — 1931-ben már csak 40, — 1934 és 1935 júliusának végén pedig mindössze 28 volt (az egész 1934. évre vonatkozólag ezen arányszám 26, — 1935-re pedig 27).

A mult év öszen végrehajtott valutaleértékelés azonban Svájc külkereskedelmi mérlegében orvendetes javulást idézett elő. 1937 augusztus végéig a svájci kivittel az előző évi 530 millióról 794 millióra növekedett, tehát 264 millióval, vagyis kéren 50%-kal többet tett ki, mint az 1936. év első 8 hónapjában. A január és február hónap csak kisebb emelkedést eredményezett, márciustól kezdődőleg azonban a kivitteli forgalom rendszeresen felülmuta a havi 100 milliót. Természetesen

WINTER TESTVÉREK

borgnyereskedők. Városi Irodák és eladás: BUDAPEST, VII., AKÁCSKA UCCA 45. SZ. TELEFON: 1-349-52. Ajánlanak kiváló minőségű uradalmi fajborokat, valamint CSEMEGE- ÉS VERMOUTH-BOROK AT minden mennyiségben, a legolcsóbb naplárón. Tegyen próbarendelést!

SPRINGUT HENRIK

UTÓDA OFNER MÁRTON — TOJÁSNAGYKERESKEDŐ
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója.
Budapest, VI., Vasvári Pál ucca 10. sz. Telefon: 121-754

Kíméletes mosás!

Ragyogó tiszta fehérnemű!

A szálló-átdi és vendéglősiparnak előnyös árak!

FEHÉRNEMŰ ÉS VEGYITISZTÍTÓ R.T.

Visegrádi ucca 31.

Telefonszám: 2-900-79.

— éppen a leértékelés következtében — ez az emelkedés nem tekinthető teljes mennyiségében az export megnövekedésének. Számos iparágban azonban abszolút emelkedés állapítható meg: így pl. a svájci gépipar mennyiségben és értékben csaknem megkétszerezte múlt évi forgalmát és jelentősen emelkedett a lémgépművek kiviteli mennyisége is; ezen emelkedések főként a nemzetközi fegyverkezési készülődéseknek tulajdoníthatók.

Hasonló a helyzet az idegenforgalmi ipar terén is. A lapunk legutóbbi számában részletesen ismertetett statisztikai adatok szerint 1937 július havában az Ágyak átlagos foglaltsági arányszáma 43 volt. Ez az 1936 júliusi 33-mal szemben tekintélyes javulást jelent ugyan, de az 1929. évi 80-nal szemben még mindig igen kevésbé kielégítő eredmény. Ha azonban figyelembe vesszük, hogy a svájci belföld idegenforgalom aránylag csekély emelkedése mellett e folyó évben július hó végéig érkezett külföldi vendégek száma az elmúlt esztendőhöz képest 58.3%-os, az általuk eltöltött éjszlek száma pedig 65.8%-os emelkedést mutat, megállapíthatjuk, miszerint a svájci külkereskedelmi mérleg javulásában az idegenforgalmi ipar is jelentős szerepet játszik.

Ezen javulási folyamat öröndetes hatással van a szociális viszonyokra is, ami a munkanélküliség fokozatos csökkenésében nyilvánul meg, mind a szűkebb értelemben vett kiviteli iparágak, mind pedig a vendéglforgalmi ipar területén. Egyébként mindkét gazdasági ágánál a nemzetközi gazdasági helyzettel szemben fennálló erős függőségi viszony állapítható meg.

A szőlősgazdák őszi nagygyűlése.

EZIDÉN GYONGYOSON volt, amelyen alaposan megtárgyalták a borértékesítés és a bortermelés időszeri kérdéseit. Báró Waldbott Kelemen elnök felsorolta azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a szőlőgazdaság érdekében tett és ez esztendő folyamán életbeléptetett — azonban ezek nem elegendők a bajok megszüntetéséhez. Nagyszabású propagandát kell kifejteni a szőlő és a bor fogyasztása érdekében. Szőlőfogyasztásunk például feltűnően csekély. A kis Bulgáriában a szőlőfogyasztás fejtlaga 20 kg-on felül van, míg nálunk a fejtlag mindössze 2.5 kg! Beross Endre után Polgár Lajos, a borpincék működését ismertette s előterjesztett javaslatokban a fogyasztási adó mérséklését és az italmérési jogrendszer megváltoztatását hangoztatta, Reizman Zoltán ugyancsak az italmérés korlátozásának eltörlését sürgette és a termelői kímérés ellen irányuló támadások leszerelését kívánta. Ehhez Petro Kálmán országgyűlési képviselő is hozzászólt, aki szintén az italmérési jogrendszer megváltoztatását, a szeszörvény életbeléptetését tartotta a legsürgősebben megoldandó kérdésnek.

Mi ujság a borpiacon?

A szüret már mindenütt befejeződött; a remélt bormennyiségnél jóval kevesebb lett (kb. egymillió hektoliterrel). Ebből folydan arra kellene következtetni, hogy a borárak emelkedni fognak. Sajnos, az áralakulásba beavakozó ú. n. intervenció vásárlások nem hozták meg az ehhez fűzött eredményt. A tervbe volt tizenegy borközraktárból csak egy, a kiskörsi készült el időre. Így egyes kereskedők a mustot ötített filléres alapon vásárolhatták héttized fillér helyett. Az Országos Mezőgazdasági Kamarának az a jó szándéka, hogy a termelői árakat, tekintettel a kisebb termésre, feltornázhassa, sajnos, aligha fog sikerülni. Az érmobólás továbbra is fennmarad.

Bőtermés az egész Duna—Tisza közén volt. A többi helyeken jóval a tavalyi alatt maradt. Borárak még nincsenek kialakulva.

2 - Ségtelen!

Egészszéges egész 7-enát

Franck
KÁVÉPÖTELEKKAL
Kneipp
MAL'ATAKÁVÉ!

Villamos habfújó

1 perc alatt 1 liter tejszínből 3 liter habot fúj.

Ára 190 pengő. Kapható részletre is. Díjlatlan bemutatás.

Rádióberlet havi 5.— pengőtől

Gramofonerősítő, rádióhoz kapcsolható elektró-

gramofon és mikrofon havi 8.— pengőtől

ODEON, KÁROLY KIRÁLY ÚT 5. TEL.: 149-607.

Prima szlavóniai tölglyfából **borshordók** minden nagyságban, úgyszintén **bortölcsérek**, borkannák és szűrelelő kádák

Laposa András

kádármester, VIII. Kálvária
térl 13. Telefon: 137—457

Házasság.

Bükösi Dénes kártársunk Ilonka leánya október hó 12-én tartotta esküvőjét ifj. Bogsciútz Bélával.

Kiss János Gyula vendéglős és Kreisz Ancika főtalyó évi október hó 14-én házasságot kötöttek.

Halálozás.

Ifj. Suhajda Györgyné szül. Nyul Erzsébet főtalyó évi október 14-én, életének 38-ik évében elhalálozott. Az elhunytban ifjabb Suhajda György vendéglős kártársunk a hivatást gyászolja.

Sághy Lajos volt vendéglős kártársunk, földbírtokos, főtalyó évi október 26-án, életének 57. évében Tápibócsán elhunyt.

Állást keresnek.

Rendkívül ügyes fiatal csapós gyakorlattal nagyobb üzemből állást keres. Címe az Ipartestületben.

500 pengő óvadékkal fizetőpóncíri állást keresek. Horváth Miklós, V., Váci út 10. III. 36.

Felírónök ajánlik megbízható munkaező. Címe az Ipartestület irodájában megtehető.

Kezdő felírónök ajánlik szerénygényű, fiatal, intelli gens vendéglősleány. Címe az Ipartestületben.

Éthordónak ajánlik gyakorlattal rendelkező ügyes, fiatal ember. Címe az Ipartestületben.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

A „Vendéglős Jóbarátok Asztaltársasága” összejövetelén Bertha Gyula kártársunk az Otthon fenntartási alapja részére újabb gyűjtést rendezett. Az adakozók nevei: vitáz Miklós József, Szilárd Dozsa (Polgári Serfőzde) 10—10 pengő, Szóbeli Sándor 5 pengő, Köhalmi György, Jankó Gyula, N. N. 3—3 pengő. A nemesszívó adakozóknak ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Kártársak! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Unicumja gyanánt ne mérjétek ki más italt se az UNICUM üvegből, se másfajta üvegből, mert az Unicum szó a Zwack likörgyár kizárólagos védjegyzett tulajdonát képezi és e néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot kér: adjatok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserűt nem szabad eladni se Zwack üvegből, se más üvegből.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI RT.

BUDAPEST

Központi telep: IX, Gönczy Pál ucca 4. Telefon: 1-854-48

Fiókiüzletek: IX, Központi Vásárarcsarnok. Telefon: 1-854-48.

V. Gróf Tisza István u. 10. Telefon: 1-816-79.

VII, Garay téri Vásárarcsarnok. Telefon: 1-304-84.

Iroda: VIII, Horánszky ucca 19. szám. Telefon: 1-335-39.

NAGY IGNÁC pincetelszerelési cikkek rakatára
BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dősan felszerelt rakatárát, ú. m.: borsziveltűk, szűrőgepek, szalackok, parafadugók, cimkék stb. T.1-415-15

„HUNGÁRIA” SÜTŐDE Budapest, VII, Dohány ucca 22. Tel: 142-537
Naponta állandóan friss sütemény és házi kenyér**ZEIDL RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
VIII, ROMANELLI UCCA 14.**ifj. Grünwald Mór**

Ferenc József rakpart 8. Tel: 1-843-39. — Uveg és porcellán.

Gerhardt Manóezüst evőeszközök és díztárgyak különleges kivitelben
BUDAPEST, VII, SIP UCCA 24. SZÁM. TELEFON: 1-345-94.**JÁTSSZUNK**
PIATNIK-
KÁRTYÁVAL**Kérjük**kártársainkat,
csakis**hirdetőinknél**
vásároljanak

és vásárlásaiknál hivatkozzanak lapunkra!

Szállításhoz díjtalan kölcsön-hordót ad
Kecskeméti, heivéciai, szikrai, izsaki, örkényi kis és nagy uradalmi borotát közvetlen a termelőktől bármilyen mennyiségben közvetlenül:**DEUTSCH GYULA BORBIZOMÁNYOS**

Irodák:

Budapest, Royal szálló. Kecskemét, Beretvás szálló

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete

Szervezettség

Szállodások, Vendéglősök, Kévések és Alkalmazottak

Nyugdíjgyejesület

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 381-152.

A Szállodai Szakosztály, telefon: 180-001.**Szállodások és vendéglősök szakiskolája**

Budapest, IX, Lónyay ucca 6. sz. Telefon: 187-279.

Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon d. u. 4—7 ig.

Budapesti Vendéglősök Adóközössége

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 184-003.

Hivatalos órák: hétköznapokon délelőtt 9—2 óráig.